

Pielgrzymka Krakowian na Jasnej Górze w Częstochowie bawiła w dniach 11 i 12 września b. r. Pielgrzymkę zorganizowały bractwa P. Jezusa Ukrzyżowanego i Wniebowzięcia N. M. P. Pielgrzymkę prowadził ks. kan. St. Jasiński.

AMBONA DLA STU TYSIĘCY SŁUCHACZÓW

Czy taka wogóle istnieje?

Owszem, istnieje, tylko nie u nas!

A dlaczego nie u nas?

Dlatego, bo my lubimy jeno powtarzać w kółko:

„O, u nas się to nie uda!”

Więc gdzież ta ambona jest? Mówże, a nie nadużywaj naszej cierpliwości i powiedz, jaka to jest ta ambona.

Gdzie ona jest? Powiem tylko tyle, że w jednym z europejskich miast stołecznych, a jak się to miasto nazywa, to dla pewnych powodów mogę powiedzieć tylko X. Redaktorowi i kto ciekaw, niech go poprosi o nazwę. Szanownym Czytelnikom zaś „zdradzę” tylko

tyle, że miastem tem nie jest Warszawa.

A jaka jest ta ambona?

Jest nią katolickie pismo diecezjalne, wychodzące w mieście onem w nakładzie 50.000. egzemplarzy co tydzień. Redakcja tego pisma, ogłaszając ten fakt swoim Czytelnikom, powiada, że stanowi ono ową ambonę. Ponieważ zaś przyjmuje, że każdy egzemplarz jest czytany przynajmniej przez dwie osoby, przeto liczbę słuchaczy podaje na 100.000.

Zastanówmy się po trochu nad tą sprawą.

Więc najpierw nad tem, czy i o ile takie pismo diecezjalne słusznie może być nazwane amboną.

To zależy oczywiście od tego, jak ono pojmuje

swoje zadanie i posłannictwo. Bo jeżeli zadaniem jego ma być tylko zaspakajanie ludzkiej ciekawości, choćby i uczciwej i godziwej, albo nawet podawanie czysto świeckiej oświaty, to nazwa „ambony“ byłaby dla takiego pisma niewłaściwa.

A czy tego zadania, żeby być amboną dla ludzi, może się podjąć pismo katolickie?

Właśnie, że może. Ma się rozumieć, nie po to, żeby zastąpiło ambonę i żyjące Słowo Boże w Kościele, lecz po to, żeby ta ambona brzmiała jeszcze wtedy, gdy już przebrzmi żywe na niej słowo. Bo dzisiaj takie nastały czasy, że poza i obok naszych katolickich ambon w kościołach duch tego świata poustawiał wszędzie tysiączne swoje ambony i z nich głosi swoje zasady tam, gdzie żywe słowo z ambony kościelnej nie zdoła dotrzeć i wtedy, gdy to żywe słowo z ambony kościelnej już się nie rozlega. I grzmia i trzeszcza te ambony ducha tego świata wśród huku i stuku maszyn we fabrykach, warsztatach i kopalniach, działają w czasie podróży i zabaw, wycieczek i imprez sportowych, rozlegają się w cichej chatce wieśniaka po pracy i w biurze i w sklepie i w pałacu rządowym i na sali zgromadzeń. Dawniej tego nie było i dlatego dawniej mogła wystarczyć ambona w kościele raz na tydzień. Dzisiaj tę ambonę kościelną trzeba powielić, rozmnożyć i rozkrzewić, a nikt tego nie robi tak dobrze, jak słowo drukowane, jak pismo, jak gazetka, ale gazetka, przeznaczona do tego celu.

A teraz pomyślmy, ile dobrego zrobiłaby tak a właśnie gazetka, gdyby była dobrze obsłużona, należycie popierana i z świętym zapałem i uporem rozszerzana i kolportowana; najlepiej oczywiście byłoby, gdyby miała jak największą liczbę stałych prenumeratorów...

A czy się to wogóle da zrobić, żeby czysto religijne pismo tygodniowe i to jeszcze ograniczone do jednej diecezji, biło aż kilkadziesiąt tysięcy egzemplarzy tygodniowo?

Widocznie się da zrobić, skoro się faktycznie zrobiło w owym mieście, a wiemy, że także w innych miastach jest podobnie.

To chyba ci katolicy, dla których drukuje się aż 50.000 owego pisma tygodniowego, nie czytają obok tego już innych gazet, politycznych i rozrywkowych. Ależ owszem, czytają i to dużo. W takim razie muszą to być ludzie bogatsi od nas. Gdzież tam! Bo najpierw: gdzie wogóle dzisiaj jest ludność bogata? A po drugie proszę nie myśleć, że większą liczbę odbiorców owego 50.000-nego nakładu stanowią tak zwane wyższe sfery. Nie, bo stanowią ją szerokie masy ludowe. — Przytem trzeba pamiętać, że liczba dusz owej diecezji, dla której jest przeznaczone to pismo, nie wynosi ani połowy diecezjan krakowskich.

Stąd wynikałby prosty wniosek, że skoro tam diecezjanie, których liczba przekracza zaledwie pół miliona, potrafią utrzymać swoje pismo o nakładzie 50.000 egzemplarzy tygodniowo, to my, których jest okragło jeden milion i 200.000, powinniśmy utrzymać swoje pismo diecezjalne a nie dopuścić do tego, żeby ono dla braku poparcia musiało się uciekać do redukcji.

Tak mówiłby prosty wniosek, gdybyśmy tylko mieli głębokie przekonanie, że nam taka ambona dla stu tysięcy słuchaczy jest potrzebną i gdybyśmy tej ambony chcieli chcieć

Vitalis.

„Gość Niedzielny“ na Śląsku bije ok. 40 tysięcy egzemplarzy.

Od Wydawnictwa.

Do dzisiejszego numeru Dzwonu dołączamy blankiety P. K. O., prosząc o jak najrychlejsze wpłacenie prenumeraty na ostatni kwartał bieżącego roku i o wyrównanie dawnych zaległości. Pamiętajmy, że nieregularna wpłata prenumeraty naraża wydawnictwo na wielkie straty i rozliczne trudności i przykrości.

30 października wszyscy bierzemy udział w uroczystym obchodzie święta Chrystusa Króla.

NA NIEDZIELE XX PO ZIELONYCH ŚWIĄTKACH

Ewangelja (Jan IV. 46—53).

Onego czasu: Był pewien książę, któremu syn chorował w Kafarnaum. Ten, gdy usłyszał, że Jezus przyszedł z Żydowskiej ziemi do Galilei, poszedł do niego i prosił go, aby zstąpił, a uzdrowił syna jego: bo poczynął umierać. Rzekł więc Jezus do niego: Jeżeli znaków i cudów nie ujrzyście, nie wierzycie. Rzecze do niego książę: Panie, zstąp wpierw, zanim umrze syn mój. Rzekł mu Jezus: Idź, syn twój żyje. Uwierzył człowiek mowie, którą mu powiedział Jezus, i poszedł. A gdy on już zstępował, zabieżeli mu słudzy i oznajmili, mówiąc, że syn jego żyje. Pytał się tedy ich o godzinę, której mu się polepszyło. I rzekli mu: Że wczoraj o siódmej godzinie opuściła go gorączka. Poznał tedy ojciec, że ta godzina była, o której mu rzekł Jezus: Syn twój żyje: i uwierzył sam, i wszystkich dom jego.

Modlitwa poranna i wieczorna Kościoła katolickiego.

(Ciąg dalszy).

W dzisiejszych czasach, gdy coraz więcej szerzy się znajomość i umiłowanie liturgji Kościoła katolic-

kiego, niejednen z wiernych zechce w modlitwach swoich codziennych złączyć się z modlitwą Kościoła. Ponieważ jednak wielu ludziom za trudno byłoby odprawiać długą modlitwę poranną, innym brakłoby odpowiednich książek, przeto — licząc się z temi trudnościami — podamy najłatwiejszy i najkrótszy sposób odmawiania Laudesów i Primy przez świeckich t. zn. damy wybór z modlitw Brewjarza, przeznaczonych na ranne godziny.

Uwaga: Poleca się, jeśli kto nie składa „Dzwonu“, wyciąć kolumny z modlitwami podanemi i schować sobie do książeczki modlitewnej.

Najpierw odmawia się *Ojcze nasz i Zdrowaś Marjo*; poczem wezwanie:

Boże, przybądź mi na pomoc.

Panie, pośpiesz się z pomocą Twą ku mnie.

Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi Świętemu. Jak była na początku, i teraz, i zawsze i na wieki wieków. Amen.

Następnie dusza człowieka, odmawiającego modlitwę poranną przejmie się tak gorącym pragnieniem oddania Bogu najwyższej chwały, że wzywa wszystkich i wszystko do błogosławienia Panu, wychwalania i wywyższania Go na wieki; te uczucia doskonale oddaje pieśń trzech Młodzieńców, którą śpiewali będąc w piecu ognistym:

Błogosławcie Pana, wszystkie dzieła Pańskie: chwalcie i wywyższajcie Go na wieki.

Błogosławcie Pana, Aniołowie Pańscy: błogosławcie Pana, niebios.

Błogosławcie Pana, wszystkie wody na niebie: błogosławcie Pana, wszystkie zastępy Pańskie.

Błogosławcie Pana, słońce i księżycu; błogosławcie Pana, gwiazdy niebieskie.

Błogosławcie Pana, deszcze i opady: błogosławcie Pana, wszystkie wiatry Boże.

Błogosławcie Pana, ogniu i żarze: błogosławcie Pana, chłody i upały.

Błogosławcie Pana, rosy i szrony: błogosławcie Pana, mrozy i zimna.

Błogosławcie Pana, lody i śniegi: błogosławcie Pana, noce i dnie.

Błogosławcie Pana, światło i ciemności: błogosławcie Pana, błyskawice i chmury.

Niech ziemia błogosławi Pana: niechaj Go chwali i wywyższa na wieki.

Błogosławcie Pana, góry i pagórki: błogosławcie Pana, wszystkie rośliny ziemi.

Błogosławcie Pana, źródła: błogosławcie Pana, morza i rzeki.

Błogosławcie Pana, wieloryby i wszystko, co żyje w wodach: błogosławcie Pana, wszystko ptactwo niebieskie.

Błogosławcie Pana, wszystkie zwierzęta dzikie i domowe: błogosławcie Pana, synowie ludcy.

Niech Izrael błogosławi Pana: niechaj Go chwali i wywyższa na wieki.

Błogosławcie Pana, kapłani Pańscy: błogosławcie Pana, słudzy Pańscy.

Błogosławcie Pana, duchy i dusze sprawiedliwych: błogosławcie Pana, święci i ludzie pokornego serca.

Błogosławcie Pana, Ananjaszu, Azarjaszu, Mizelelu: chwalcie i wywyższajcie Go na wieki.

Błogosławmy Ojca i Syna z Duchem Świętym: chwalmy i wywyższajmy Go na wieki.

Błogosławiony jesteś, Panie, na firmamencie niebieskim: chwalebny i sławny i wywyższony na wieki.

(C. d. n.)

Kalendarz tygodniowy.

2 października. Niedziela XX po Zesłaniu Ducha Świętego. Śś. Aniołów Stróżów.

3 października. Poniedziałek. Św. Teresy od Dzieciątka Jezus dziewicy.

4 października. Wtorek. Św. Franciszka wyznawcy.

5 października. Środa. Oktawa św. Wacława męczennika. Śś. Placyda i Towarzyszy męczenników.

6 października. Czwartek. Św. Brunona wyznawcy.

7 października. Piątek. Najśw. Różańca Najśw. Marji Panny. Św. Marka papieża wyznawcy. Śś. Sergiusza, Bakchusa, Marcelusa i Apulejusza męczenników.

8 października. Sobota. Św. Birgitty wdowy.

Potężna organizacja katolickich chłopów belgijskich

Katolicka organizacja chłopów belgijskich t. z. „Boerenbond“, założona w r. 1890 przez skromnego wikarego wiejskiego, wzrosła do rozmiarów najsilniejszej organizacji stanowej w Europie. Jak świadczy sprawozdanie za rok 1931, Boerenbond mimo kryzysu spełnia znakomicie swe zadanie. 128.000 rodzin zorganizowanych, 7 własnych czasopism, 6.300 wykładów popularnych, 1200 uczestników na specjalnych kursach w okresie Bożego Narodzenia, 500 kursów gospodarstwa rolnego i domowego, 506.000 ton towarów wartości 150 milionów franków, dostarczonych członkom przez centralę handlową „Boerenbondu“, 1089 kas oszczędności, wykazujących sumę 1.700 milionów franków wkładek, 195 tysięcy polis we własnym Towarzystwie ubezpieczeń z sumą 56 milionów premij, 914 osobnych oddziałów dla kobiet z 107 tysiącami członkiń, 417 sekcji młodzieży z 17 tysiącami członków, — oto przegląd dorobku w świetle cyfr z r. 1931.

Jest czego pozazdrościć katolickiej wsi belgijskiej; możnaby się też niejednego od niej nauczyć.

Chłopi belgijscy złączyli się pod hasłem katolicyzmu i nie zawiedli się na nim; owszem widzimy, że ich organizacja pod każdym względem doskonale prosperuje.

Niechby sobie to zapamiętali różni nasi „przyjaciele“ chłopów, którzy, sami utraciwszy wiarę, od dawna trąbią w uszy naiwnych ludzi „Polsko, twa zguba w Rzymie“ i wszystko robią, żeby lud wierzący od Boga i Kościoła oderwać.

Tylko ludzie bezmyślni mogą wierzyć takim przyjaćiom.

CI, KTÓRZY WRÓCILI Z PIEKŁA BOLSZEWICKIEGO

Dnia 15 września odbyła się w Kołosowie, oddalonym o 18 kilometrów od Stołpców wymiana więźniów politycznych. Wymiany ze strony polskiej dokonał p. Kulikowski, prezes Komisji repatriacyjnej, przy udziale hr. Ponińskiego, radcy poselstwa polskiego w Moskwie, pułk. Trojanowskiego i p. Kuroczyckiego starosty Stołpeckiego. Przy wymianie obecni byli: przedstawiciel Nuncjusza Apostolskiego, ks. kan. Rutkowski oraz delegat ks. Biskupa Łuckiego, ks. infułat Zagórski. Powróciło do Polski 40 więźniów politycznych, wraz z rodzinami 70 osób.

Niezwykłe wzruszającym był moment, gdy więźniowie stanęli na ziemi polskiej. Pierwszym ich okrzykiem było: „Niech żyje Polska“!. Łzy radości i szczęścia na widok Polski i odzyskanej wolności nie pozwoliły im mówić. W milczeniu więźniowie

padali w ramiona oczekujących ich rodzin i przyjaciół. Po krótkim posiłku w Kołosowie, przygotowanym przez Polski Czerwony Krzyż, wyruszone do Stołpców, gdzie ludność miejscowa zgotowała powracającym rodakom z piekła bolszewickiego entuzjastyczne przyjęcie. Podczas wspólnego obiadu wygłoszono szereg przemówień powitalnych. Przemawiali przedstawiciele władz państwowych p. nacz. Rolewicz, Nuncjatury, ks. kan. Rutkowski, pułk. Trojanowski, p. Paszkowska (P. Cz. K.), ks. prałat Iwicki, p. Andrzejowski. W odpowiedzi zabrali głos b. więźniowie polityczni Ks. infułat Skalski, ks. Federowicz, ks. Przyrembel i inni. Po przemówieniach uchwalono wysłać depesze hołdownicze do Ojca św. oraz Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Noc z 15 na 16 spędzono w wagonach. Rano

pociąg wyruszył do Baranowicz, gdzie witał przybyłych JE. Ks. Biskup Bukraba starosta Neugebauer, burmistrz miasta inż. Jarmalski. Wszystkich byłych więźniów umieszczono w specjalnym lokalu, wynajętym przez Polski Czerwony Krzyż w celu odbycia kwarantanny i odpoczynku. W Baranowiczach pozostaną pod obserwacją lekarską od 7 do 10 dni, po czem rozjadą się do rodzin.

Wśród przybyłych znajduje się 18 kapłanów: z Archidiecezji Mohylowskiej b. Administrator ks. prałat Stanisław Przyrembel, ks. Dominik Iwanow, b. kanclerz Kurji Mohylowskiej, ks. Józef Józwik, prob. Rybińska, Jarosławia, Kostromy, Wołogdy, Archangielsku i Tuły. Z Diecezji Żytomierskiej: ks. inf. Teofil Skalski, b. administrator diecezji żytomierskiej,

ks. Wiktor Kryweńczyk prob. w Korostyszowie, ks. Kazimierz Naskręcki, b. administrator tejże diecezji, ks. Bazyli Stysło, prob. w Emilczynie na Wołyniu, ks. Franciszek Bujalski, prob. w Skwirze na Wołyniu, ks. Bolesław Sawicki, prob. w Berdyczowie, ks. Zygmunt Zych, prob. w Malinie, ks. Franciszek Andruszewicz, prob. w Chwastowie, ks. Teodor Prokopowicz, prob. w Łabuniu na Wołyniu. Z Diecezji Kamienieckiej: ks. prał. Jan Swiderski, administrator diecezji Kamienieckiej, ks. Antoni Trocki, prob. w Gródku, ks. Czesław Federowicz, prob. w Brakłowie, ks. Marjan Sokołowski, prob. w Smitkowie, ks. Donat Nowicki, ks. unicki, wyświęcony na Solówkach przez ks. Biskupa Słoskana.

(K. A. P.)

JASNOGÓRSKIEJ PANI W PODZIĘCIE ZA ŁASKI I CUDA

Bez przesady można powiedzieć, że Polska w tym 550-letnim jubileuszu królowania Marji w Częstochowie cała idzie — od najwyższej głowy państwa, od najwyższych Zwierzchników duchownych — z pokłonem do Jej kolan. Co ciągnie te olbrzymie masy? To, co ciągnie dziecko do matki. Marja naszą matką — jeżeli matką całego świata, to przede wszystkim matką narodu polskiego, koroną bowiem polską, jako królowa ozdobiła swę skronie. Ciągną tu wielokrotnie stutysięczne rzesze po łaski i cuda, bo tu jest ich skarbnica, tu Boska Szafarka hojnemi dłońmi rozdziela je wokoło i tym, co po nie przychodzą i co zdala po nie ręce swe wyciągają.

By opisać te uczucia i gorącość serc, to trzeba by pióro zamoczyć w najczystszej miłości, trzeba by je zamoczyć także w żółci wszystkich bólów ludzkich, — trzeba być i widzieć. Co bije z tych serc? Westchnienia przed Matuchną Częstochowską są ich wyrazem nazewnątrż, — więcej mogą opowiedzieć konfesjonały, u których już nie westchnienia, lecz słowami ludzkimi te serca się wylewały. A szczerze i częściej boleśnie, bo więcej boleści, niż radości na świecie, i więcej w boleści szuka człowiek Marji — i tak boleśnie, że i serce pęknie. Jak bardzo skołatane musiało być two serce pielgrzymie, — Bóg tylko wie i Ona Jasnogórska Pani — że pękło ci to two serce i usunęłaś się na ziemię i zasnęłaś słodkim snem u stóp Tej, której prosiłaś na każdy dzień: „módl się za nami... teraz i godzinę śmierci naszej“. „Choć raz przed śmiercią życzyłam sobie być“ i spełniło się two szczęście — oto nogi i ręce ci drżą, a ty z dalekiej podlaskiej ziemi. „Otom siebie i to dziecko w chorobie tu ofiarowała“ i spełniłaś przyrzeczenie. Mnóście w krocie tysięcy i odmieniajcie westchnienia ludzkie przez wszystkie potrzeby i przez wszystkie bóle serc, a posłyszycie mowę, jaka się dzień i noc wyrwa z serc, do Tej, co tu króluje.

Czy dzieją się cuda w Częstochowie? Tak, temu nikt nie zaprzeczy — i dokumenta i wota, od których lśni kaplica, o tem mówią. Ale cuda nie są na codzień. Cuda są tylko przerażającym błyskiem błyskawicy dla oczu ślepych duchowo, są od czasu do czasu miłosierdnem utwierdzeniem wiary na wołanie pobożnych dusz: „Panie, przymnóż nam wiary“. Cuda częste były potrzebne, a nawet konieczne, gdy Ewangelja musiała trafić do świata, przez całe wieki siedzącego w pogaństwie i jego sprośnościach. Dziś w ekonomji Bożej zbawienia ludzi zwyczajnym środkiem to łaska, to sakramenta i przepowiadanie sło-

wa Bożego. „Idąc tedy, nauczajcie wszystkie narody“ — „kto uwierzy, zbawion będzie“.

Dzieją się tu cuda łaski, na które patrzałem i porzepiłem się na swej duszy, o których ku większej chwale Jasnogórskiej Pani szanownym czytelnikom „Dzwonu“ chciałem opowiedzieć. Cuda te, to wyrwanie dusz nieśmiertelnych prawie że z głębi piekła. Większej potęgi potrzeba, bo tu sprawa z wolną wolą ludzką. Gdy Chrystus Pan wskrzeszał umarłych, to dziwowały się rzesze, — ale gdy słyszały z ust Jego: „odpuszczają się grzechy twoje“, — to zgorszone mówiły: „któż może grzechy odpuszczać jeno Bóg?“ Tak, potęgi Bożej potrzeba, by dusze wskrzesić.

Wprawdzie władza ta idzie za każdym kapłanem katolickim i ten cud może się powtórzyć wszędzie. Ale ten cud powtarza się tu tysiączne razy i powtarza się na duszach, które może bez szczególniejszej opieki Tej Ucieczki grzeszników byłyby na wieki zgubione. Bo oprócz dusz, które tu dla większych łask przybywają, kto zliczy tych, którzy już przestali się modlić, we Mszy św. od lat nie brali udziału, a od Sakramentu Pokuty i Stołu Pańskiego latami jeszcze bardziej licznymi uciekają i przybywają i tacy, których grzechy opanowały i nie mają ni siły ni śmiałości powrócić do Boga jak on syn marnotrawny: „Ojcze zgrzeszyłem przeciwko niebu i Tobie...“ Oni latami czekali sposobności do Częstochowy, mając nadzieję, że tam stanie się cud, że zaczną się modlić, że zaczną przystępować do św. Sakramentów, że wyrwą się z grzechu i jego więzów. Napróżno ich nawoływał kapłan z ambony, albo głusi byli, albo ich te słowa nie doszły, siedział godzinami w konfesjonale, oczekując ich napróżno. Tu chwytają każde słowo kaznodziei, jak nowe objawienie, wiele razy te same słowa słyszeli, lecz wtenczas nie rozumieli. Tu konfesjonały w liczbie wielkiej porozstawiane, obleżone od rana do wieczora, do późnej nocy, ba całą noc, a ci, co się nie dopchali, bo się naprawdę pchają, trzymają konfesjonał w obleżeniu aż do następnego dnia, a dalsi kładą się na ziemi wokół, by przecie się docisnęli. — To jest łaska. „Królestwo niebieskie“ — naprawdę tu — „gwałt cierpi“, a ci „gwałtownicy je zdobywają“ za przyczyną Marji. — Jak łatwo usposobić ich dusze do przyjęcia św. Sakramentu, gotowi na wszelkie ofiary nawet z osobistego szczęścia.

Niech jeszcze o 12-stej w nocy przejdzie kapłan między nimi, już go nie puszcza. „My tu od rana, my z daleka, już 7 raz przychodzę, a nie mogę się docisnąć, ja nie ustąpię, po to z Warszawy przyjecha-

łam, musimię ksiądz wypowiadać — natarczywie prosi, tak może dawniej natrętnie grzechu szukała, — „ja się chcę nawrócić“. I nawracają się, bo Marja oręduje, to rzeczywiste cuda łaska działa. Po powrocie z Częstochowy ludzie się zmieniają, prostują ścieżki życia.

Jeden z panów obrachowuje korzyści, jakie jubileusz przyniesie, — ile to pieniędzy zostawia w Częstochowie, ile kolej zarobi i t. p. A duchowy zysk, to nic? — pytam. — No tak, naturalnie. — Nie naturalnie, ale przedewszystkiem. Częstochowa wprowadza go w polski naród. Zawsze stąd szła pomoc i dziś przyjdzie i dziś Marja nadziei Narodu nie zawiedzie.

— Dzięki Ci, Jasnogórska Pani, za Twą dobroć i łaski i opiekę, z której nas, choć niegodnych, nigdy nie wypuszczaj!
X. M. S.

DZIEŃ MISYJNY

Jak co roku, tak i tym razem, cały świat katolicki obchodzi w dniu 23 października „Dzień Misyjny“. „Dzień misyjny“ ma wielorakie znaczenie. W pierwszym zaś rzędzie ma on być **dnem modlitwy**. Bo cóż pomogą największe ofiary pieniężne, cóż pomoże najsprawniejsza organizacja, jeśli nad nią nie spocznie błogosławieństwo Boże. Bez niego nic nie stanie się. Stąd słusznem jest, że podkreśla się znaczenie dnia misyjnego jako dnia modlitwy. W dniu tym cały świat katolicki, bez względu na rasę i kulturę, bez względu na to, czy o kraje takie czy inne chodzi, — w dniu tym wszyscy u stóp ołtarzy wznosić będą modły za pomyślność świętej sprawy misyjnej.

Konto P. K. O. Krakowskiego Arcybiskupiego Komitetu Ratunkowego jest 405.825.

Z Krakowa

Uroczysta akademja na Wawelu jako hołd pamięci por. Żwirki i inż. Wigury, odbyła się 25 ub. m. Uroczystą Mszę św. w otoczeniu asysty odprawił Ks. Infułat Ślepicki, kazanie wygłosił Ks. dr. Ferdynand Machay. Po Mszy św. odbyła się na dziedzińcu arka-dowym akademja. W uroczystościach wzięli udział: Ks. Metropolita krakowski Sapieha, wojewoda dr. Kwaśniewski, prezydent miasta pułk. Belina-Prażmowski, oraz cały szereg wybitnych osobistości. Uroczystości zorganizował krakowski oddział L. O. P. P.

W kościele św. Łazarza niewyśledzeni sprawcy skradli szafkę z wotami, zawierającą złoty łańcuszek z medaljonem, obrączki złote i dwa srebrne serca.

Ostrzega się przed oszustem, który legitymuje się podrobionem pełnomocnictwem Zakładu Ks. Siemaszki i zbiera składki rzekomo na cele Zakładu. Kierownictwo Zakładu nikogo nie upoważniło do zbierania składek.

Przy budowie kolei Kraków-Miechów pracuje obecnie około 700 robotników. Również w toku są prace ziemne na linii Kraków-Słomniki.

Z katolickiej Polski

Na misje do Chin wyjeżdżają z Warszawy cztery Siostry Miłosierdzia (Szarytki). Siostry udają się do polskiej misji w Chinach. W akademji misyjnej, urządzonej z okazji ich odjazdu, wzięli udział i przemówił X. Nuncjusz Apostolski. X. Kardynał Kakowski odprawił Mszę św. na intencję wyjeżdżających, zaś ks. Biskup Gall udzielił uroczystego błogosławieństwa. — Polsce przybywa wciąż apostołów pogan.

Polacy w Niemczech u nuncjusza apostolskiego. Podczas pobytu na Warmji nuncjusza apostolskiego z Berlina, Margr. Orsenigo, delegaci miejscowej ludności polskiej wręczyli ks. nuncjuszowi memorjał w sprawie powstrzymania redukcji nabożeństw polskich w parafjach, gdzie zamieszkuje nasza ludność. Ks. nuncjusz przyjął delegację polską i obiecał z całą życzliwością rozpatrzyć skargi ludności polskiej.

250-lecie kościoła klasztorowego w Tuchowie Młp. W b. r. upływa 250 lat od czasu, gdy Adam Gliński, chorąży sandomierski, ufundował obecny kościół klasztorowy w Tuchowie (diec. tarnowska). W kościele tym znajduje się cudowny obraz Matki

Boskiej, czczony szeroko w tamtych stronach. Od r. 1893 stróżami cudownego obrazu są OO. Redemptoryści, którzy swą gorliwą pracą przyczynili się do tego, że Tuchów stał się poważną pozycją w bilansie życia religijnego w Polsce. Odpusty doroczne na 2 lipca gromadzą tysiące pątników. W jednym tylko dniu 2. lipca b. r. udzielono 53.000 Komunii św.

Zgon polskiego misjonarza. Dnia 17 września zmarł nagle O. Misjonarz Marceł Swietlik, proboszcz w Dramnon (Norwegja). Śmierć polskiego misjonarza, ogromnie zasłużonego dla rozwoju katolicyzmu w Norwegji, wywołała wśród wiernych głęboki żal.

„Co mąż i żona powinni wiedzieć i czynić“. Jest to tytuł książki, którą napisał niemiecki redemptorysta O. Schöbitz, a niedawno na polskie przełożył ks. prałat Dr. Jan Korzonkiewicz z Krakowa.

Wszystkie — nawet najdrażliwsze — kwestje dotyczące praw i obowiązków małżeńskich są tu jasno i krótko przedstawione według nauki katolickiej, popartej orzeczeniami lekarzy i praktyką życiową.

Książeczka wyszła nakładem Towarzystwa św. Michała Archanioła w Miejsu Piastowem i tam ją należy zamawiać (Michalineum, p. Miejsce Piastowe, Młp.) Pożądaniem byłoby, aby broszura ta w tysiącach egzemplarzy rozeszła się po wszystkich naszych parafjach.

Nowi biskupi w Polsce. Od dłuższego czasu krążą pogłoski o zmianach na szeregu stolic biskupich w Polsce. Jak się dowiadujemy wszystkie te wiadomości, jak narazie, są przedwczesne.

A później mają uczyć katolicką młodzież! W lipcu i sierpniu r. b. w Augustowie odbyło się kilka kursów nauczycielskich, z których państwowy kurs społeczno-oświatowy był prowadzony wybitnie w duchu antyreligijnym i antykatolickim. Jedną z prelegentek p. Moszczeńska między innymi zarzucała Kościołowi, że jest tylko zapatrzony w niebo, a nie troszczy się o doczesne sprawy społeczeństw, że nie postępuje z duchem czasu, że jest przeszkodą w pracy społeczno-oświatowej i inne dawno przebrzmiałe komunały. Druga referentka p. Powiadowska ośmieliła się powiedzieć, że Ewangelja jest tylko utworem poetyckim! Nauczyciel p. Ładosz wygłosił nawet wiersz pełen obelg przeciwko Papieżowi.

Jakże wobec tego wygląda nowa ustawa o ustroju szkolnictwa, gwarantująca wychowanie religijno-moralne młodzieży? — Co na to wszystko rodzice katolicy?

Z ŻYCIA NASZYCH PARAFIJ

Dekanat Skawiński.

Zjazd przedstawicieli rad parafjalnych A. K.

W Domu katolickim w Kalwarji Zebrzydowskiej obradował 18 września zjazd przedstawicieli rad parafjalnych dekanatu skawińskiego w liczbie ok. 100 osób pod przewodnictwem p. gen. Stan. Hallera z Polanki prezesa rady dekanalnej. Referat ideowy wygłosił p. August Turowicz, prezes rady diecezjalnej, organizacyjny Ks. Lubowiecki, sekretarz rady diecezjalnej, a Dr. Eug. Jelonek o dniu dobrej prasy na święto Chrystusa Króla. Imieniem zebranych p. mecenas Dr. Wielgus złożył hołd dla JE. Ks. Metropolity na ręce ks. Lubowieckiego. Delegatów i gości podejmował nadwyraz gościnnie ks. dziekan Nieć w pobliskich Zebrzydowicach na plebanji, a ks. prof. Siedłko w ochronce w Kalwarji. Organizacja zjazdu spoczywała w rękach ks. Grzesia-ka sekretarza rady dekanalnej.

Z Zakopanego.

Serce Boskiego przyjaciela dzieci obdarowało w ubiegłym roku szkolnym naszą pow. szkołę męsk precennym darem Swoim — Rycerstwem. Po kilku informacyjnych zebraniach odbyło się w Gromniczną przyjęcie pierwszych 34 aspirantów. W miesiącu Serca Bożego dn. 12 obchodziliśmy radosną uroczystość przyję-

Z uroczystości przyjęcia pierwszych „rycerzy“ i aspirantów oraz poświęcenie sztandaru Krucjaty Eucharystycznej szkoły powsz. męskiej w Zakopanem.

cia pierwszych rycerzyków i dalszych aspirantów do Krucjaty Euch. w liczbie łącznej 130 i poświęcenia pięknego sztandarku (praca SS. Felicjanek z Krakowa). Przyjęcie to wzbogacone było także przyjmowaniem rycerek z bratniej organizacji wychowanek Zakł. św. Kazimierza. W przemilej tej uroczystości wzięli udział jako rodzice chrzestni: W. Tabeau, drowie Fischerowie, gen. Linda, burmistrz. Jacinowie, sędz. Rajbarowie, Dańcowie, Aslan, Krzysiakowie, Nowakowscy, kom. Gawlikowa, insp. Gruca, inż. Kozakowa, Pierzchałowa, Nosal, inż. arch. Wesołowski — i liczni goście.

Dopełnieniem rzadkiego obchodu była podniosła akademja ku czci Chrystusa — Króla Krucjaty, wykonana po południu w sali Morskiego Oka, o programie relig. patriotycznym, zakończona w drugiej swej części 3-aktową sztuką Michaliny Janoszanki, p. t. „Święty królewicz“ w świetnym wykonaniu rycerzy i rycerek. Wysoki poziom programu zgromadził elitę zakopiańską. Akademję zaszczyliła swą obecnością hr. Zamoyska.

Całość tak pięknie wypadła, iż na ogólne żądanie musiały Krucjaty program akademji powtórzyć; wielka w tem zasługa przełożonej Zakł. św. Kazimierza, S. Imeldy, SS. Felicj. i WP. WP. Gellowej, sędz. Noskowskiej, apt. Lewandowskiej i naucz. a dyr. Krucjaty Z. Celewiczówny.

Młodzież, tak często dzisiaj pozostawiona samej sobie, rozumie i chętnie przyjmuje podaną sobie rękę w podążaniu ku Najwyższemu Dobru — i garnie się licznie pod sztandar Swego Miłośnika Króla; pracą zaś i praktykami organizacyjnymi mimowoli wywiera apostolski wpływ na starszych, ożywiając ich życie religijne i pociągając do Serca Bożego.

Kraków.

Jeszcze jedna Pielgrzymka Tercjarska z Krakowa do Częstochowy.

Dnia 17 na 18 września udała się z Krakowa do Częstochowy pielgrzymka Kongregacji III. Zakonu Sw. Franciszka od OO. Reformatów w liczbie 450 osób pod kierownictwem O. Anatola Pytlika, Dyr. III. Zak. Udział w pielgrzymce wzięło kilku zakonników wraz z Kustoszem Prowincji O. Alfonsem Kogutem. Na Jasnej-Górze w kaplicy Matki Boskiej mszę św. celebrował O. Alfons zaś kazanie na temat królowania Marji przez 550 lat na Jasnej-Górze oraz w sercach Polaków wygłosił O. Anatol, zwracając się nie tylko do pielgrzymki krakowskiej, lecz do mnogiej liczby Pielgrzymów z całej Polski z gorącym apelem — „złączenia się we wspólnej zgodzie i miłości“ jako dzieci jednej Matki-Królowej i jednej Matki Ojczyzny. Po kazaniu złożyła delegacja III. Zak. srebrne votum wagi 1½ funta — w hołdzie Matce Najśw. od całej Kongregacji III. Zak. Sw. Franciszka przy Kościele OO. Reformatów w Krakowie. Na votum widniał napis: Jasnogórskiej Pani — Polski Królowej, wszystkich nas grzesznych — Miłosierdzia Matce, w 550-rocznicę Królowania Jej na tem świętym miejscu z wdzięczną miłością — w hołdzie składa III. Zak. Sw. Franciszka u OO. Reformatów w Krakowie 1932 r.

Odprawiwszy modły „Pielgrzymów“, pokrzepieni na duchu, a pożegnani gorącymi słowami przez O. Alfonsa Paulina z Jasnej Góry, — wszyscy wielce zadowoleni wróciliśmy własnym pociągiem o godz. 10-tej wieczorem do Krakowa.

Kraków — Parafia Bożego Ciała.

Z inicjatywy Przew. X. Opata Górnego, Proboszcza parafji Bożego Ciała i za staraniem p. Ignacego Grzesiewicza, nowego organisty, został zawiązany chór męski pod wezwaniem św. Augustyna oraz chór chłopców szkolnych. Na rozpoczęcie działalności obydwóch chórów odbędzie się w drugą niedzielę października (9. X.) o godzinie 9-tej uroczysta wotywa, którą odprawi ks. Opat Górny. Próby chóru męskiego odbywają się we wtorki, czwartki i piątki o godz. 7-mej wieczorem w sali parafjalnej.

Nie wątpimy, że parafjanie działalność obydwu chórów przyjmą z radością i najusilniej poprą.

Luborzyca, pow. Miechów.

14 września br. odbył się doroczny, raz tylko w parafji obchodzony odpust „Podwyższenia Krzyża Świętego“. Już od samego rana gromadzili się parafjanie, aby przystąpić do spowiedzi, a później Komunii św. Mimo dnia robocznego obchodzono dzień ten uroczystie. Złączyła się z dniem tym i inna jeszcze uroczystość. Oto nastąpiło poświęcenie sztandaru Straży powiatowej z Łuczyce. Poświęcenia dokonał ks. proboszcz Fr. Kwiecień, wskazując na wzniosły cel przyświecający strażom, którego zewnętrznym symbolem jest sztandar świeżo poświęcony. Rodzicami chrzestnymi zostali: pp. Unrugowie, właśc. folwarku Łuczyce. Po nabożeństwie odbyło się wbijanie gwoździ i defilada straży przed sztandarem z orkiestrą parafjalną na czele. Na cel orkiestry parafjalnej urządzono loterję fantową staraniem Tow. Miłośników Orkiestry Parafjalnej, która dała ponad 200 zł. czystego dochodu.

Czy kolportujecie „Dzwon Niedzielnny“?

Luborzyca. Dzieci, które przystąpiły w tym roku do I. Komunii św.

ŻYWY RÓŻANIEC W AKCJI KATOLICKIEJ

To przedewszystkiem.

Komuś, kto stale czytywał artykuły w dziale „Żywy Różaniec w Akcji Katolickiej“, mogło się czasem zdawać, że Dzwon sprowadza członków Żywego Różańca do pewnego stopnia na manowce. Bo zamiast pisać o życiu wewnętrznym, o życiu duszy, o odmawianiu Różańca, zamiast dawać, poprostu powiedziawszy, małe nauczki czy kazania, Dzwon rozpisywał się o organizacjach katolickich, o prasie, o akcji miłosierdzia, o radach parafjalnych, walce z pornografią, jednym słowem o Akcji Katolickiej w różnych jej przejawach.

Czytelnicy nasi pamiętają jednak dobrze, że zaraz na początku kiedy rozpoczęliśmy dział „różańcowy“, pisaliśmy wyraźnie a dziś to powtarzamy, że nie może być mowy o żadnej Akcji Katolickiej jeśli się nie jest dobrym, mocno wierzącym i według wiary żyjącym katolikiem. Pisząc o różnych pracach do jakich Akcja Katolicka powołuje braci i siostry Żywego Różańca nie zapomnieliśmy ani na chwilę, że pierwszym i najważniejszym celem Żywego Różańca jest wyrabianie głęboko uświadomionych i mocno wierzących katolików, czcicieli Najświętszej Marii Panny. Jeśli Żywy Różaniec ten swój zasadniczy cel osiągnie, to na tym fundamencie można budować budowanie mocne, wysokie i można się spodziewać, że wyrobieni i praktykujący katolicy dokonają dzieł wielkich i będą w stanie wywołać w dzisiejszem, bardzo dla spraw Bożych obojętnem społeczeństwie, poprostu bożą rewolucję, w tem znaczeniu że swoim przykładem i apostołstwem pociągną do Pana Boga ludzi obojętnych.

I dlatego jeszcze raz podkreślamy, że *Akcję Katolicką musimy zacząć od siebie samych*. Przekujmy i przeróbmy naszą własną duszę, wyrzucmy z niej grzech, zwróćmy ją do Pana Boga całkowicie, to wtedy pocujemy jak łatwo będzie nam przekonać się do takich spraw jak organizowanie się katolików, akcja miłosierdzia, walka z prasą złą a popieranie prasy dobrej i t. d., i t. d.

Trzeba być konsekwentnym.

Konsekwentny człowiek, to ten który żyje i postępuje według zasad, które wyznaje. Jeśli wyznaje katolicyzm to musi żyć tak, żeby się mógł nazwać uczniem Chrystusowym. Jeśli żyje inaczej niż wierzy i nawet nie stara się swe życie dostosować do zasad chrześcijańskich, jest obłudnikiem i nie mu wtedy nie pomogą żadne akcje, żadne Różańce, żadne Tercjarstwa, żadne katolickie organizacje. Owszem często jeszcze od katolickich organizacji odstrasza tych, którzyby się do nich wpisali, gdyby widzieli u nas więcej konsekwencji. Pisał o tej sprawie niedawno Dzwon w artykule „Gdzie są chrześcijanie“. Katolikiem i członkiem Różańca czy Bractwa czy organizacji katolickiej trzeba się pokazać nie tylko w kościele ale i w dni powszednie przy pracy, w towarzystwie, w interesach, w handlu, w radzie gminnej, miejskiej, szkole, polityce, w domu i na ulicy, jednym słowem wszędzie. To będzie konsekwencja w postępowaniu.

W niemieckiej gazecie „Reichspost“ (z 18 września br). niejaki pan Chimanni opowiada, że kiedy niedawno był w pewnej katolickiej wsi w Hiszpanji i szedł w niedzielę do kościoła na mszę św., to widział jak mieszkańcy tej wsi pracowali jakby w każdy inny dzień roboczy, a w kościele na mszy św. była zaledwie garstka ludzi. I dziwi się ten pan jak to możliwe, skoro wie że ta wieś jest katolicka, bo wieczorem przechodząc przez wieś słyszał jak w każdym prawie domu odmawiano głośno Różaniec. I miał rację ten pan, że się dziwił, bo istotnie trudno zrozumieć dziwną „pobożność“ tych ludzi: Różaniec, do którego nie byli zobowiązani, odmawiali, — a ważne przykazanie kościelne zaniedbywali. Ludzie ci byli nie konsekwentni.

Ileż to szkody Akcji Katolickiej i wogóle Kościołowi wyrządzają katolicy niekonsekwentni! Zamiast drugich swoim przykładem przyciągać do sprawy Bożej, oni ich swoim obłudnem postępowaniem od niej odpychają. Natomiast nawet niewielka grupa ludzi wierzących, przekonanych, konsekwentnych w życiu może swoim apostołstwem zdziałać cuda, może rozbudzić śpiących leniwych katolików.

Nawet bolszewiccy bezbożnicy się boją!

Niedawno w Rosji Sowieckiej był przez radio nadawany odczyt, w którym jakiś bolszewik dla swoich słuchaczy mówił o Polsce. Cieszył się, że zasady bolszewickie i w Polsce znajdują wielu zwolenników. Na zakończenie wzywał gorąco swych „towarzyszów“, aby jaknajliczniej wpisywali się do „kółek bezbożników“, „aby się przeciwstawić“ rozwijającemu się w Polsce „Kółkom Żywego Różańca“ (donosi o tem ks. Fr. Nowakowski w „Ryccerzu Niepokalanej“, październik 1932).

„Towaryszczy, w Polsce rozwijajutsa krużki Żywego Różarja“ (towarzysze, w Polsce rozwijają się kółka Żywego Różańca) — tak wołał ów bolszewik. W Żywym Różańcu widzi on wielkie niebezpieczeństwo dla bezbożnej działalności wśród ludzi wierzących.

To wołanie bolszewika walczącego z Bogiem, powinno nam otworzyć oczy na to, jak potężną zaporą w walce z szerzącą się u nas także niewiarą, mogą być członkowie Żywego Różańca. Gdzie istnieje dobrze uprawiona, żyzna rola Żywego Różańca czy innej szczerze katolickiej organizacji, tam się nie przyjmie albo rychło uschnie jakikolwiek chwast błędu i herezji. Parafia mająca mocne, ruchliwe, żywe organizacje katolickie to mocna twierdza katolicyzmu, której nie zdobędzie nawet samo piekło!

Miesiąc Różańcowy.

Październik jest miesiącem Różańcowym, w nim czcimy szczególnie Panią Różańcową Marię. „Członkowie Róż Żywych w tym miesiącu robią wszystko, by życie w Różańcu ożywić. A więc 1) *oczyścić dusze w sakramencie pokuty i przystępować liczniej do Stołu Pańskiego* (porozumia się w tej sprawie zelatorzy z członkami swojej Róży) 2) *uczęszczać o ile możliwości na nabożeństwa różańcowe lub odmawiać różaniec (najlepiej wspólnie) w domu; 3) pilnować zebrzań,*

zmian i wspólnych czytaneł, 4) 30 paźdz. przypada uroczystość Chrystusa Króla, wziąć w niej udział liczny, nie skąpić swej osobistej pracy, którą nam zleca. W walce z pornografią wziąć udział żywy i zrobić wszystko, co tylko jesteśmy w stanie uczynić dla poparcia i rozszerzenia prasy dobrej.

Jak urządzić dzień dobrej prasy.

Przygotowując w b. r. obchód na święto Chrystusa Króla pod hasłem walki ze złą i niemoralną prasą, należy przeciwstawić się jej przez zorganizowanie „Dnia dobrej prasy“.

Udanie się dnia dobrej prasy, zwłaszcza w dzisiejszych ciężkich czasach, zależy od sprawnego działania rady parafjalnej.

Rozdział prac.

W tym celu rada parafjalna, o ile potrzeba na specjalnem posiedzeniu, rozdziela poszczególne prace między organizacje. Pierwszym obowiązkiem wszystkich organizacyj będzie zaznajomienie z tą sprawą członków swej organizacji na zebraniach, a za ich pośrednictwem dowie się szczegółów i ogół parafjan. (Można także poprosić ks. proboszcza, żeby zapowiedział o tem z ambony.)

Tydzień naprzód przed „Dniem” trzeba na bramie kościelnej i w ważniejszych punktach parafji rozlepić afisze, podające czas i miejsca, gdzie będzie się odbywać rozsprzedaż dobrej prasy. Zajęcie się tą sprawą należy przydzielić jednej organizacji np. Stowarzyszeniu Młodzieży Polskiej męskiej. Afisze najlepiej sporządzić na kartonie i to ołówkami czerwonym i niebieskim, ale nie rozpuszczającymi się (kredka).

Kolportaż i stoliki.

Kolportaż ulotek, „Dzwonu Niedzielnego“, rozsprzedaż znaczków na dzień dobrej prasy należy powierzyć innej znowu organizacji np. S. M. P. żeńskiej (z pomocą S. M. P. męskiej).

Inna organizacja, względnie inne osoby muszą się zająć przygotowaniem stolików, ustawieniem ich, przyniesieniem książek i ich rozłożeniem, a potem zebraniem ich i spakowaniem. Do nich należy też umieszczenie na każdej książce ceny, wypisanej delikatnie ołówkiem niebarwnym, zwykłym.

Dyżury przy stolikach.

Osobno trzeba rozdzielić funkcje między sprzedających przy stolikach np. kobiety z Róż. Zasadniczo powinno być przynajmniej po dwie osoby przy każdym stoliku. Nietylko dla zasady pewnej przyzwoitości, której wyjaśniać nie trzeba, ale także dla łatwiejszej rozsprzedaży. Jedna osoba winna odbierać pieniądze, druga wydawać książki i obliczać należność. Pożądane jest, aby więcej niż dwie osoby było wyznaczonych na godziny, w czasie których można spodziewać się większej ilości kupujących np. po mszach św., zwłaszcza po sumie, po nieszpórach i tp. Nie należy też zapominać o przygotowaniu „rezerwy“ tj. osób, które mogłyby zastąpić dyżurnych na wypadek nieprzewidziany. Oczywiście punktualność powinna cechować dyżurnych.

Kierownik.

Jedna osoba np. z Róż mężczyzn winna kierować wszystkim i ewentualnie wydawać dodatkowe pole-

cenia lub wyjaśnienia. Ta już musi się poświęcić, aby przez cały okres rozsprzedaży być w gotowości, musi jednak mieć zastępcę, aby móc na mszę św. pójść w spokoju, zjeść obiad i tp. Żleby było jednak, gdyby ta osoba chciała być wszystkim albo co gorsza współpracownicy zwalaliby na nią wszystko.

Komis.

Potrzebne broszury i książki należy wziąć na dzień dobrej prasy w komis. W tym celu osobny komitet z kilku osób sprowadza z księgarń spisy książek, wybiera, które z nich nadają się w danej miejscowości, które tam „mogą iść“, ustala ilość egzemplarzy poszczególnych dzieł i spis zapotrzebowania przesyła do księgarni, która niejako wypożycza te dzieła do rozsprzedaży, a nierozsprzedane i niezniszczone odbierze po dniu dobrej prasy.

Zasadą tu jest dobierać książki i broszury w cenie niewysokiej; do 1 zł w większej ilości, kosztowniejsze w kilku najwyżej egzemplarzach. Księgarnia da zapewne rabat 10%. Co do treści nie powinny to być dzieła tylko ściśle religijnej treści, ale wszelkiego rodzaju: powieściowe, gospodarcze i t. p.

Koszta przesyłki lub — o ile możności — przewozu książek pokrywa się z owego rabatu, albo pokrywa je rada parafjalna z funduszków własnych lub przez rozdział kwot między poszczególne organizacje.

Księgarnie wydadzą, względnie prześlą towar, otrzymawszy pismo z parafji, opatrzone pieczęcią i podpisem ks. proboszcza ewentualnie komitetowych.

Na dobór dzieł ogromny trzeba kłaść nacisk, aby nie zebrać ich zbyt wiele i różnorodnych, ani takich, które pozostaną i są tylko niepotrzebnym balastem.

Skarbnik.

Odbieranie pieniędzy od kolporterów, od sprzedających przy stolikach i t. p. należy powierzyć jednej, zaufanej osobie. Skarbnik Dnia dobrej prasy musi potem zająć się sam lub z pomocą innych obliczeniami i rozrachunkami z firm. Dlatego w jego ręku muszą spoczywać wszystkie dokumenty z firm, przekazy, kwity za przewóz i t. p.

Skrupulatność w działaniu.

Koniecznienależy we wszystkich, którzy wezmą czynny udział w „Dniu“ wpoić to przekonanie, że od każdego z nich zależy udanie się przedsięwzięcia. Bez względu na to czy to będzie najmniejsze stanowisko przewoźącego, pakującego, znaczącego ceny, kolportera czy skarbnika i naczelnego kierowcy, każdy musi pamiętać, że jest apostołem dobrej prasy i ważną ma funkcję do spełnienia. W Akcji katolickiej, w pracy Bożej niema małej pracy!

Wydawnictwa.

Jako firmy wydawnicze zalecić możemy: „Księgarnia Krakowska“ w Krakowie (św. Krzyża l. 11) jako filja wydawnictw św. Wojciecha w Poznaniu, wydawnictwa O.O. Jezuitów w Krakowie (Kopernika l. 26), „Michalineum“ w Miejsu Piastowem, wydawnictwo drukarni „Róż św. Teresy“ w Krakowie (Batorego l. 4), wydawnictwa „Dobrej Prasy“ w Płocku. (Piekarska 5), Księgarnia „Biblioteka Religijna“, (Lwów, ul. Rutowskiego 5), wydawnictwa XX. Salwatorjanów w Trzebini, wydawnictwa XX. Pallotynów (Warszawa, Krakowskie Przedmieście 71.), wyd. XX. Salezjanów (Warszawa, ul. X. Siemca).

Ze świata katolickiego

Siostra św. Teresy od Dzieciątka Jezus obchodzi 2 października br. jubileusz 50-lecia wstąpienia do Karmelitanek Bosych. Jest ona przeoryszą u grobu swej świętej siostry, w Lisieux. Nosi imię Matki Agnieszki (z domu Paulina Martin).

Wzrost powołań kapłańskich w Czechosłowacji. Stale wzrasta liczba powołań kapłańskich w Czechosłowacji. W seminarjum duchownym w Ołomuńcu jest np. na pierwszym kursie 80 kandydatów.

Cud św. Januarego. W dniu 19 IX. jako w uroczystość św. Januarego, powtórzył się w Neapolu cud ożywienia krwi tego świętego Męczennika. Obecnie cud nastąpił z niezwykłą szybkością, powitany z wielkiem wzruszeniem przez 20-tysięczną rzeszę wiernych z kardynałem arcybiskupem Neapolu i przedstawicielami władz świeckich na czele. Na wieść o cudzie artylerja marynarki królewskiej oddała 21 strzałów.

„Związek modłów pod wezwaniem Matki Boskiej Różańcowej“ został niedawno zawiązany. Celem Związku jest przez modlitwę spieszyć z pomocą dzisiejszym czasom, opierając się na encyklice Piusa XI „Caritate Christi compulsi“ (miłością Chrystusa pobudzeni). Kierownikiem Związku na Polskę jest ks. St. Szpetnar (Jarosław, SS. Niepokalanki).

Od harcerstwa do kapłaństwa. Francja posiada obecnie 25 tysięcy skautów katolickich, z których wielu wstępuje po skończeniu nauk w szeregi kapłańskie. W ostatnich latach ponad 600 skautów wstąpiło do seminarjów duchownych.

Apostoł i lekarz trędowatych. O. Piotr Damian pracował wśród trędowatych na wyspach hawajskich, aż wreszcie w r. 1884 w pełni sił zaraził się trędem i umarł w opinii świętości. O. Piotr był nie tylko misjonarzem ale także lekarzem i poświęcił całe swe życie badaniu i leczeniu trądu. Obecnie poczyniono kroki w sprawie jego beatyfikacji. Polska winna także pomyśleć o O. Beyzymie, którego imię głośne jest już dziś w całym świecie chrześcijańskim.

M. Korniakt.

Z poza Tatrzańskich Gór

64 Od tego dnia na jej ślicznej, ale dotąd znękanej twarzy począł świecić jasny promyk szczęścia i spokoju. Choć jeszcze dłuższy czas spędzała, niż dotąd na modlitwie, ta jej modlitwa była ustawicznym dziękczynieniem i wychwalaniem miłosierdzia Bożego.

— Weźmij mnie sobie Panie i uczyni ze mną, co się Tobie podoba, albowiem znalazłam łaskę w oczach Twoich i ubłagałam to, o co prosiłam.

Tęsknota za krątą odzywała w niej się tem silniej, im huczniejszym życiem tętniał dwór, im bardziej wszystkie inne panny oddawały się zabawie i ziemskiemu afektom. Prokop się nawrócił, nic już jej nie wiązało ze światem.

W poufnej rozmowie z królowną poczęła ją też prosić, by jej dozwoliła już teraz z Koszyc wracać z panami polskimi do kraju i do zakonu.

— I tak na Sącz jadą, to się z nimi zabiorę. Już tamten nieszczęśnik się nawrócił dzięki wam. Dozwólcie mi, nie brońcie. Ja tak już tęsknię za tem życiem, które jeno Bóg wypełnia! I tak blisko Polski teraz jestem!

Jadwiga uczuła w tych słowach Hanki wolę Bożą,

Wglądnijmy w siebie

Pogoda ducha.

Po niespokojnej nocy, pełnej trwożnych snów, z jakąż radością witamy jasny dzionek! Albo gdyśmy noc spędzili nad powikłanemi planami i zamysłami, jakże radośnie rozszerzy się nasza pierś, gdy odechniemy rannem, świeżem powietrzem. To tak, jakby ktoś położył rękę na rozpalone nasze czoło. Uśmiechnie się wtedy nasza twarz i zniknie wszystko, co nas trapiło i gnębiło.

Po ciężkiej pracy wraca do domu ojciec z zachmurzonym obliczem. Lecz gdy jeszcze przed domem posłyszysz szczebiotanie swych ukochanych dzieci, w tej chwili schodzą chmury z jego czoła, wypogadza się oblicze.

Ciekawe to w sercu człowieka, że niewiele mu potrzeba do radości, ale też i niewielka chmurka zasłoni mu szczęście słoneczne.

Co to jest pogoda ducha, wesołość? To uczucie spokoju duszy, wypromieniowanie czystości, jaką się serce cieszy. Istotą zaś tej pogody, to jasna, cicha, głęboko zakorzeniona radość, która ostateczną swą podstawę ma w zgodzie duszy z P. Bogiem. Mówi Jean Paul: „Wesołość, pogoda ducha to niebo, pod którem wszystko się udaje prócz trucizny!

Pogoda ducha ma jednak swych nieprzyjaciół, a nimi są: melancholia, posępność, złość. Ta złość niszczy pogodę, jak swawola, która ją gubi a gnuśność, która ją przytłumia. Pogoda duszy jest zdrowiem, dlatego jest właściwością niezsutych dzieci. Życie jest tak poważne a często tak uciążliwe przez swe codzienne upalenia, że kto nie ma zaufania do P. Boga, ten nie potrafi dźwigać krzyża bez szemrania i narzekania, u tego niebo pokrywa się ciemnymi i pełnymi deszczu chmurami.

Smutek jest chorobą duszy. Czyni on człowieka zgryźliwym, urażliwym i gniewliwym. Szukaj tego robaka, a jeśli go znajdziesz i odrzucisz od siebie, będziesz na nowo wesołym, pogodnym.

Złość i gniew to oznaki dumy, naszego grzechu pierworodnego. Pozwolisz się im rozwinąć, to owo-

której grzechem byłoby się sprzeciwiać, więc dała swe zezwolenie, choć jej żal było serdeczny żegnać anielską dziewczkę.

Tak więc w kilkanaście dni później w piękny majowy poranek wracali posłowie polscy do kraju, wioząc ze sobą do Sącza Hankę. Jechał też z nimi i Stach, obiecawszy Jadwiśce, że rychło już z panem Sędziwojem z Szubina po nią i po królową przyjedzie, a królowa w swej dobroci obiecała im wyprawić wesele zaraz po przyjeździe do Polski. Uleczony już z ran i choroby, Prokop wyruszył z ojcem Piusem do Rzymu, by tam w jednym z klasztorów pokutę za grzechy odprawić.

Dwór królewski zaś ciągnął ku Budzie. Królowa Elżbieta nie posiadała się z radości, że jej się wszystko tak nadzwyczajnie powiodło. Oto i korona dostawała się Jadwidze i ona córkę jeszcze na całe sześć miesięcy przy sobie zatrzymywała. Jej macierzyńskie serce rade było nasycić się obecnością dziecka, wolą męzowską ciągle z nią rozłączonej i bało się dla niej złych przygód.

— Ledwie to wykarmiła i odchowala, musiałam już słać do Wiednia między Rakuszan i ani oczu moich jej pięknością nie nasyciłam, ani serca macierzyńskiego nie uradowałam jej obyczajami cnotliwemi, jej skromnością

cami ich będą: nieprzychylność, zazdrość, uporczywość. Te zaś nie mogą mieć nic wspólnego z pogodą ducha. Ona bowiem jest łagodna, ani gorąca ani zimna ale też i nie letnia. Nie brak jej energii, zdolna do ofiar, ale jej istotą jest spokój, pewność, dobroczynna równowaga.

Pogoda ducha umie w sobie i ze sobą się zadowolić, lecz nie unika ludzi. Kocha życie rodzinne, koło przyjaciół, wesołe a poważne rozmowy. Ożywia towarzyskie pogadanki, lubi muzykę i wesoły śpiew; gładzi zmarszczki czoła, uspokaja wzburzone fale serca. Ale to wesołe używanie życia płynie z wewnętrznego spokoju.

Ocieężałość i samolubne wygodnictwo nie są przyjaciółmi bliźniego, lecz córkami egoizmu. Pogoda ducha chciałaby widzieć koło siebie wszystkich ludzi szczęśliwymi, cieszy się szczęściem drugich a nawet dla szczęścia drugich ofiarę niesie. Niezmordowana i niewyczerpana, oczy jej płoną, gdy spełnia dobry uczynek, przebacza, usprawiedliwia, pokój czyni i łyż osusza.

Kto jest pogodnego ducha? Ten kto jest czystego serca! Grzech nie daje radości i pogody duszy. Święci za życia na ziemi, mimo bardzo surowego życia, byli zawsze weseli i pogodni. Taką była Róża Limańska, której twarz tryskała promieniami radości, jak róża bez cierni!

Niełatwo jednak ludziom zachować pogodę ducha, gdy ciało chore i cierpi. Dlatego też potrzeba wielkiej siły ducha, by nawet w takich chwilach wykazać pogodę i zadowolenie.

Lecz nie możemy zapominać o jednym: aby niebo było pogodnem, trzeba, aby tchnął świeży wiatr, aby tchnęła łaska Boża, a wtedy chmury ziemskich trosk i dręczących niepokojów, rozpierzchną się łatwo. Nie oczekujemy od ludzi pociechy i radości. One muszą przyjść z góry i działać wewnątrz. Pogodę taką, taką radość zrodzi tylko prawdziwa pobożność. Przez nią stajemy się dziećmi Bożemi i dziedzicami nieba. Powiedział bowiem Pan:

— Jeśli się nie staniecie jako te dzieci, nie wnieście do królestwa niebieskiego!

dobrocią i mądrością. Teraz znów Polacy po nią rękę wyciągają, ale, chwała Bogu, sami zgodzili się jeszcze pół roku czekać. Będę miała obie córki jeszcze kilka miesięcy przy sobie.

— Moje dziewczeczki najmilsze — mówiła do siebie z rozrzwiniem, — moje kwiaty wiosenne! Nie wiem, jaka wam dola w życiu pisana, użyjcież jeszcze trochę wesela i radości dziecięcej przy matce. Powiozę was na jesień w moje rodzinne strony nad Adriatyk błękitny. Gdy tu zimny szron powarzy kwiaty, a słońce przyodzieje się w mgły szare, pojedziemy tam, gdzie ono ustawicznie sieje swe blaski i gdzie się pełni wciąż buja i pełna radość życia.

EPILOG.

W półtora roku po opisanych wypadkach, z początkiem października 1384 roku miała się odbyć w klasztorze św. Klary w Sączu wielka uroczystość, obłuczyny młodzieńczej nowicjuszek Anny. Wykazała ona przez czas swego nowicjatu tyle cnót, pobożności i zamiłowania do życia zakonnego, iż przełożona postanowiła już dłużej nie zwlekać i dać jej upragniony welon w dniu święta św. Franciszka, które przypadało na 4 października. Młoda no-

Ze Związku chórów kościelnych w Krakowie.

Trzechlecie działalności.

Związek Chórów kościelnych archidiecezji krakowskiej z siedzibą w Krakowie rozwinął w ciągu trzechlecia swego istnienia wszechstronną działalność na polu muzyki religijnej. Organizacja chórów kościelnych w kościołach archidiecezji posunęła się naprzód mimo piętrzących się trudności, do których zaliczyć trzeba przede wszystkim brak wykwalifikowanych kierowników chórów. Zajęto się szczerze rozpowszechnieniem chorału gregoriańskiego i pieśni kościelnej w języku polskim, śpiewu wielogłosowego łacińskiego i polskiego, co więcej, włączono do programu starania o dobrą muzykę organową w kościołach. W zakresie śpiewu wielogłosowego zwrócono uwagę chórów na konieczność nawiązania do wspólnych tradycji muzyki wielogłosowej starego Krakowa. Celem uprzystępnienia chórów dzieł dawnej muzyki Krakowa wydał Związek cały szereg kompozycji staropolskich, między innymi Mikołaja Gomółki, Bartłomieja Pękiela i Grzegorza Gerwazego Gorczyckiego; niektóre z nich ukazały się w druku po raz pierwszy. — Cztery recitale organowe w kościołach krakowskich, z których trzy transmitowało Polskie Radio, miały za zadanie obudzić u organistów zamiłowanie do poważnej muzyki organowej. Recitale cieszyły się wielką frekwencją publiczności, co świadczy o wzroście zainteresowania społeczeństwa krakowskiego muzyką organową. Wielką troską Związku była sprawa obsadzania posad organistowskich, która w praktyce nie jest jeszcze uregulowaną, wobec czego znaczny procent stanowisk organistowskich zajmują amatorzy i dyletanci ze szkodą muzyki kościelnej.

Uwieńczeniem działalności młodej instytucji było zorganizowanie drugiego wszechpolskiego kongresu muzyki religijnej w roku ubiegłym pod hasłem polskiej twórczości religijno-muzycznej, który był potężną manifestacją religijną i narodową. Bogaty program muzyki polskiej od starożytnej pieśni „Bogurodzica“ i Gomółkowskich „Psalmów“ aż po najbardziej nowoczesne kompozycje Karola Szymanowskiego wzbudził uznanie w kołach muzycznych całej Polski.

wicjuszka wyglądała tej uroczystej chwili z tak wielką radością i dumą, z jaką oblubienica wygląda połączenia się ze swym królewskim oblubieńcem. Z końcem września nadeszły do klasztoru wieści, że zatrzyma się w nim przejazdem do Krakowa orszak liczny i okazały Jadwigi, królowny węgierskiej, obecnie królowej polskiej, dążącej na objęcie tronu swych pradziadów. Przyszło to w chwili, gdy Polacy sami przestali już wierzyć w jej przybycie. Czyniąc ze swej strony wszystko, co jeno mogli, dali królowej termin ostateczny na Zielone Święta 1384, który, jak i poprzednie, przeminął, a Jadwiga nie przyjechała. Już zakazano w słusznym gniewie jeździć posłom na Węgry, już oznaczono na koniec września termin wyboru innego króla, gdy właśnie od gór karpackich przyleciała wieść, jako skowronek wiosną oznajmujący, że: „jedzie królowa“! Naprzód nie chciano wierzyć, a potem uradowano się niezmiernie, jakby zdawano sobie sprawę z błogosławieństwa, które ta piękna i dobra pani przynieść miała całej krainie nie tylko na krótkie lata swego panowania, ale na długie wieki.

W klasztorze sądeckim zapanował też ruch niemały. Krzątano się gorliwie, boć przecie, jak powiadał goniec jedzie z królową mocjanów i pań węgierskich, kilku biskupów, a nawet sam kardynał Dymitr z Ostrzykonii. *Dok. nast.*

Zawiadomienia.

Kierownictwo „Osiedla Wychowawczego” w Niedźwiedziu pow. Limanowa zawiadamia niniejszem, że przy Zakładzie wychowawczym prowadzi niższe gimnazjum humanistyczne dla chłopców starszych, którzy z powodu wieku, lub innej przeszkody nie mogli we właściwym czasie rozpocząć nauki. Wpisy do pierwszej klasy uczniów w wieku od 12—20 lat trwać będą do 15 października b. r. Opłata za całkowite utrzymanie wynosi 30 zł. mies. Do podania dołączyć należy odpisy świadectw: moralności, szkolnego, lekarskiego i metrykę, oraz znaczek na odpowiedź.

Ks. Dr. Władysław Staich wygłosi w sobotę dnia 8 października br. o godz. 6-tej odczyt p. t. „Najbliżsi Święci Polscy” w sali Kongregacji Pań „Dzieci Marji”, plac Jabłonowskich 1. 3. I. p. Uprasza się uprzejmie o jak najliczniejsze przybycie.

Z dziejów kultury polskiej, — cykl wykładów literata i publicysty Kazimierza Kalinowskiego, odbywać się będzie w Niebieskiej sali Domu Katolickiego od 3 października do 4 listopada, w poniedziałki, środy i piątki od godz. 5-tej do 6-tej. Wstęp na wykład 50 gr., dla młodzieży 25 gr. Zwracamy uwagę między innymi na temat „Szlakiem kultu Marji w Polsce” 7-go października.

Biuro informacyjne chrześcijańskiego Frontu Gospodarczego w Krakowie (ul. Szpitalna 18. 1 p.) prosi chrześcijańskie wytwórnie i hurtownie o nadsyłanie swoich adresów celem powiadomienia o nich zgłaszających się interesentów.

Zarazem Biuro podaje do wiadomości, że są do zajęcia przez chrześcijan następujące placówki: fotografa, lekarza, piekarzy (2), rzeźnika i zegarmistrza. — Krawczyni poszukuje pracy. — Jest do sprzedania dla chrześcijan na dogodnych warunkach warsztat oprawy obrazów, kamienica z przyległym domem parterowym, skład tapet i przyborów do kapeluszy damskich wraz z urządzeniem. — Bliższa wiadomość w Biurze, które jest otwarte w dni powszednie od 10—13. W razie zapytań pisemnych uprasza się o nadsyłanie 30-groszowego znaczka na porto i 20 groszowego na koszt korespondencji.

NOWE KSIĄŻKI.

Życiorys W. O. Rafała od św. Józefa (Kalinowskiego) Karmelity Bosego. Na podstawie obszernej biogramy francuskiej ułożyła Teresa Lubińska z III. Zak. Karm. św. Teresy. Wydawnictwo „Głosu Karmelu”, Kraków 1932, z 9 ilustracjami, stron 1. 205.

3 dni Kursu instrukcyjnego dla rekolekcjonistów. Referaty, wygłoszone na drugim Kursie instrukcyjnym w Trzebini u OO. Salwatorjanów w dniach 21—23 kwietnia 1932, z dodatkiem kilku kazań rekolekcyjnych. Zebrał ks. Czesław Małysiak T. B. Z. Cena 2 zł., stron 310, Wydawnictwo OO. Salwatorjanów w Trzebini 1932.

„Sposoby osiągnięcia doskonałości”, stron 12, cena 10 gr. 100 egz. zł. 8.

Krótko a praktycznie ujęte zasady osiągnięcia doskonałości chrześcijańskiej wraz z dodaniem kilku przewodnich myśli św. Jana Berchmansa.

„Chwila u stóp Jezusa i Marji dla dusz wewnętrznie cierpiących”, cena 10 gr. stron II, 100 egz. zł. 8.

„Czarne godziny” przychodzą na wszystkie dusze. Jakże dobrze mieć pod ręką wtedy wiązankę modlitw, obmyślanych na rzetelne ukojenie duszy. Znajdziesz je, Czytelniku, w tem wydawnictwie. Obie broszurki wydała: Księgarnia Katolicka M. Lubińskiej. Kraków, ul. Florjańska 1.

Dział rolniczy.

Równowaga cen.

Ostatnio zapowiedziana akcja interwencyjna Rządu w sprawach obniżenia cen wyrobów skartelizowanych i monopolowych, choć grubo spóźniona, jednak świadczy o ocknięciu się z bierności i patrzenia przez palce na niesprawiedliwe ustosunkowanie się cen różnych produktów.

Niewspółmierność cen artykułów przemysłowych do cen produktów rolnych jest tak rażąca, że niepodobna powstrzymać się od gorzkich wyrzutów pod adresem czynników miarodajnych, będących w możności już dawno tę kwestję uregulować, nie czekając

na zbliżenie się rolnictwa do progu upadku a z niem całego życia gospodarczego.

Kryzys powstał od rolnictwa, gdy ceny zboża potem bydła, trzody, nabiału spadły do poziomu nieopłacalności produkcji i wejścia do rolnictwa na drogę gospodarki deficytowej. Gdy za owoc swej pracy rolnik dostaje śmiesznie niskie ceny, nie pokrywające w żaden sposób kosztów produkcji — nie mówiąc już o innych wydatkach, — a chcąc natomiast kupić artykuły nierolniczego pochodzenia musi płacić ceny niewspółmierne do wartości towaru swej produkcji, to nic dziwnego, że rolnictwo podnosi głos i domaga się wglądnięcia w tego rodzaju stosunki.

Olbrzymia przewaga ludności rolniczej w Polsce, stanowiąca koło $\frac{2}{3}$ społeczeństwa jest tą masą, która decyduje o ruchu towarów a więc o ożywieniu handlu i przemysłu. Słuszną więc rzeczą jest zwiększyć siłę kupna 20 milionów ludności, która jest w stanie wchłonąć wewnętrzną produkcję artykułów przemysłowych i monopolowych.

Doceniając to, czynniki kompetentne opracowały tezy programowe, celem przywrócenia równowagi gospodarczej między wsią a miastem. I wychodząc z założenia, że w obecnym położeniu niema możliwości podniesienia cen produktów rolnych z powodu sytuacji na międzynarodowych rynkach rolnych, rząd podejmie akcję obniżenia cen artykułów przemysłowych. Jak wiemy, akcja ta została zapoczątkowana przez obniżenie cen cukru o 20 gr na 1 kg., dalej przez obniżenie cen żelaza, papieru, spirytusu denaturowanego.

Obniżając ceny artykułów przemysłowych do poziomu wskaźnika cen produktów rolnych a więc o 30%, rolnictwo zaoszczędziłoby około 400 milionów zł. Obniżenie stopy procentowej dałoby koło stu kilkudziesięciu milionów zł rocznie. Taką sumę zaoszczędzonoby przez obniżenie taryf kolejowych. Wreszcie obniżenie opłat miejskich i samorządowych do 50% pozwoliłoby ze wspomnianymi wyżej ulgami oszczędzić około 800 milionów zł.

Pokażna ta suma, obrócona na inwestycje, zakup środków produkcji i inne potrzeby prymitywne urządzanego gospodarstwa domowego i rolnego, niesłychanieby ożywiła życie gospodarcze.

Podobno te cztery tezy mają być punktem wyjścia w akcji przywrócenia równowagi gospodarczej w rolnictwie i w całej gospodarce społecznej. Ama.

Komunikaty gospodarcze:

Jeżeli przyjmujemy ogólny wskaźnik cen hurtownych w r. 1927 za 100 to obecnie wynosi on 60·2. Wskaźnik artykułów rolnych spadł na 48·9, artykułów przemysłowych na 69·7.

— Celem najszybszego przyjścia z pomocą rolnikom drobnym, Bank rolny w tych dniach uruchomił 6 milionów zł na zaliczkowanie zboża. Z sumy tej, 4 miliony rozprowadzone będą za pośrednictwem centralnej kasy spółek rolniczych i 2 miliony za pośrednictwem gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych.

Kredyty te pochodzą z przyznanej przez Bank Polski kwoty na rejestrowy zastaw zboża.

Targ i giełda.

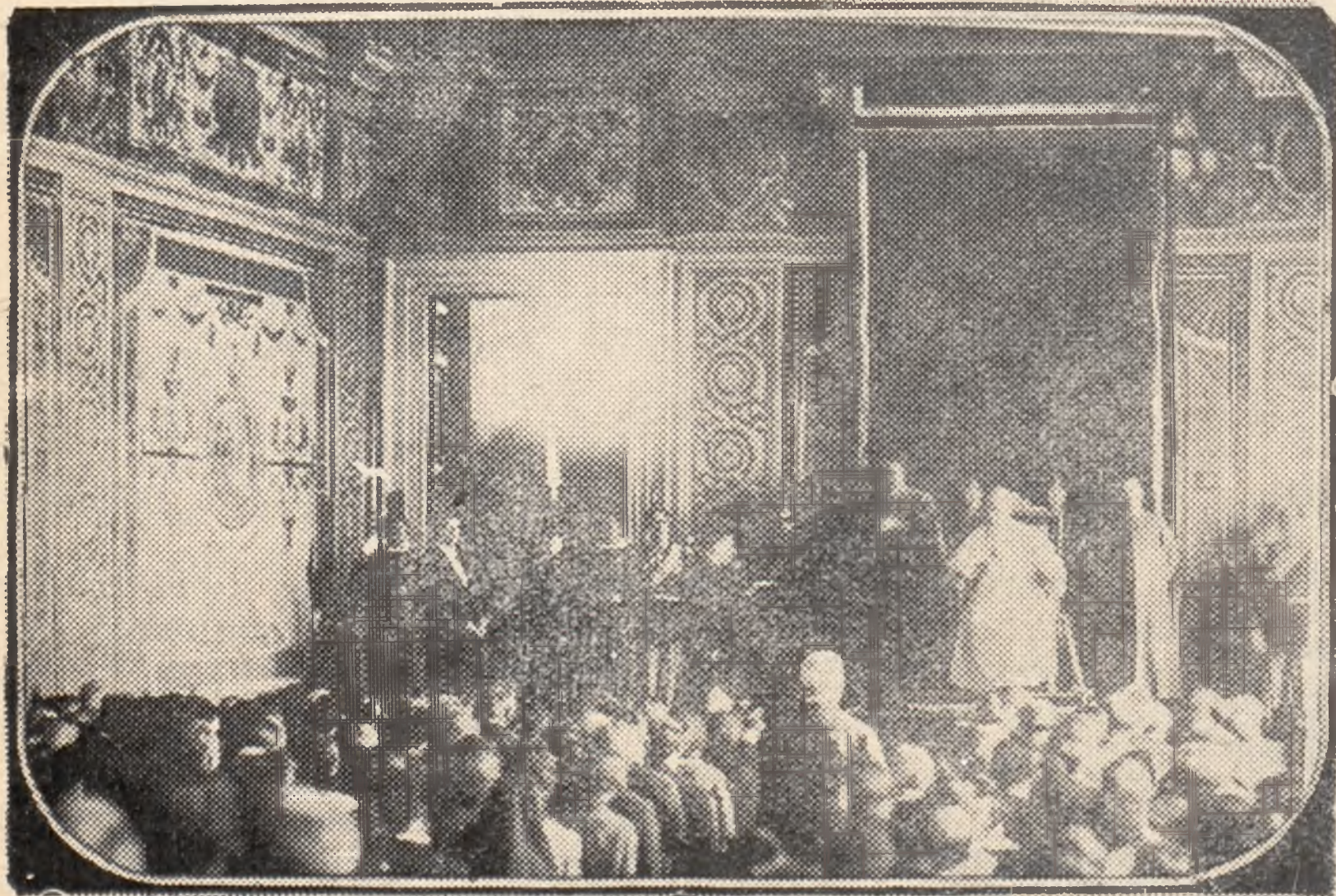
Kraków 23 września. Waluty: dolar amer. 8·89 $\frac{1}{2}$ —8·91 $\frac{1}{2}$. Ziemiopłody: pszenica 25·75—26·25; żyto targowe 17—17·25; owies targowy 14·50—15; jęczmień na krupy 15·75—16; fasola biała 17—19; mąka razówka żytnia 26—27. Ceny w złotych za 100 kg.

Na targu płacono za: mleko niezbierane 1 litr 20—25 gr.; zbierane 10—15 gr.; śmietana kwaśna 1 litr 1·20—1·60; ser krowi 1 kg. 50—60 gr.; masło deserowe 1 kg. 3·60—3·80; zwyczajne 2·80—3 zł.; jaja szt. 10—11 gr.; jabłka 1 kg. 20—80 gr.; gruszki 0·40—1·20 zł.; śliwki 1 kg. 0·40—2 zł.; ziemniaki 1 kg. 8—10 gr.; cebula 1 kg. 15—20 gr.; kapusta biała kopa 3—4 zł.; kury szt. 2·50—4 zł.; kurczęta para 2·50—4; kaczki szt. 1·80—2·50 zł.; gęś 4·50—6 zł.

Z P O L S K I I Z E Ś W I A T A

Śmierć hr. Graviny. Wysoki komisarz Ligi Nar. w Gdańsku hr. Gravina zmarł po operacji ślepej kiszki. Sympatyzował on więcej z Niemcami, niż z Polską mimo, że starał się być w sprawach polsko-gdańskich sprawiedliwym.

W Rzymie odbył się światowy kongres fizjologów, którzy złożyli wizytę Ojcu św. Pius XI udzielił obecnym Apostolskiego Błogosławieństwa podkreślił, że błogosławieństwo to rozciąga i na niekatolików, którzy mogą je uważać jako serdeczne życzenie, dobre słowo otuchy, aby ich pracą wzbogaciły ludzkość. Audjencja u Papieża wywołała olbrzymie wrażenie.

Bezpłatne paszporty zagraniczne. W ostatnim czasie zniesiono Ekspozytury Urzędu Emigracyjnego w Krakowie, w Białymstoku, w Brześciu nad Bugiem i we Lwowie, wobec tego zezwolenia na bezpłatne paszporty zagraniczne, lub prolongatę paszportów emigracyjnych, wydaje dla całej Polski — Inspektor Emigracyjny w Warszawie. Dokładne adresy poszczególnych Biur Syndykatu Emigracyjnego podają urzędy wojewódzkie, starostwa, urzędy gminne, oraz państwowe urzędy Pośrednictwa Pracy.

Najbliższe transpory emigrantów do Stanów Zjedn. odchodzą z Gdyni 19. X. b. r. Następne transpory emigrantów odchodzą dopiero z Warszawy 18. XI, a z Gdyni 23. XI.

Deficyt w budżecie państwowym za ostatnie 5 miesięcy wynosi 163 milionów zł. Za sam sierpień 38 milj. zł.

Wdowa po por. Żwirce wskutek wyczerpania uroczystościami pogrzebowymi przebywa w jednym z warszawskich szpitali. Życiu jej jednak nie zagraża niebezpieczeństwo. Rodziny ś. p. lotników otrzymały zapomogi po 3.000 zł. W kilku miastach Polski na cześć por. Żwirki nazwano ulice jego imieniem. W Cierlicku w Czechach, w miejscu katastrofy staną pomniki: polski i czeski ku czci bohaterów.

Anglicy udzielili pożyczki fabryce związków azotowych w Mościcach w sumie 60.000 funtów szterlingów, czyli około 1,800.000 zł.

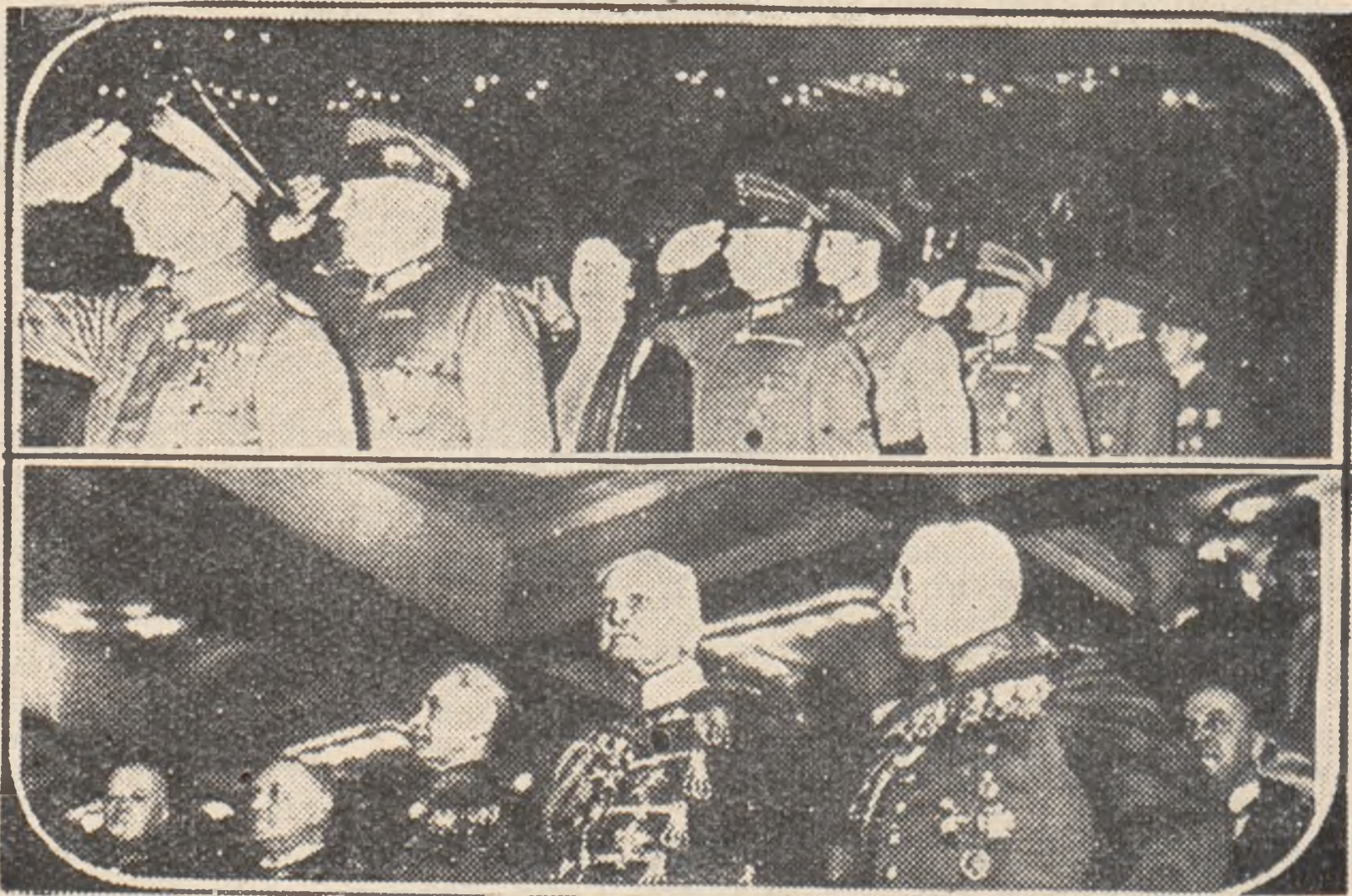
Kupują u nas. Francuzi zamówili w fabrykach łódzkich materiały bawełniane dla północnej Afryki należącej do Francji. Nadto mają od nas miesięcznie brać 10.000 skrzynek na owoce. Sowiety zamówiły w Polsce 50 lokomotyw dla swych pociągów pospiesznych.

Oficjalny stan bezrobocia w Polsce wynosił w połowie września 156. 390 osób. A więc znowu spadek. Któż policzy bezrobotnych nierejestrowanych.

Niemcy odmówiły w naradach nad rozbrojeniem dopóki nie otrzymają wolności zbrojenia się. Ostatnio prezydent Hindenburg wydał dekret o wychowaniu fizycznym młodzieży. Na podstawie tego dekretu pod pozorem wychowania fizycznego Niemcy będą mieli 750-tysięczną armię. Rząd Rzeszy przystąpił do budowy trzeciego krążnika pancernego. Czegóż więc jeszcze chcą? — Obecnie Niemcy przygotowują się do wyborów, które nastąpią 6 listop.

Rokowania w Stresie. Jak zapowiadały się korzystnie, tak się skończyły prawie na niczym. Walka o dogodną sprzedaż płodów rolnych nie przyniosła rezultatów. Anglja bowiem nie ma ochoty sprowadzać zboża z Węgier lub z Rumunji, gdyż jest zobowiązana do zakupienia tegoż w Kanadzie. Niemcy, Holandia, Belgja, Szwajcaria wprowadzie sprowadzają z państw rolnych, ale obecnie chcą uzyskać ulgi dla wywozu swych wyrobów przemysłowych do tychże państw. Francji wystarcza wewnętrzna produkcja. Pozatem mówiło się o różnych ulgach i o przywróceniu cen zboża do należytej wysokości, ale są to narazie projekty. Najgorsze to, że Francja nie chce pożyczyć pieniędzy państwu najbardziej potrzebującemu, niestety, już »po uszy« zadłużonym. — Fracja za przykładem Anglii obniżyła procenta od pożyczek państwowych.

Mordował Czechów a dziś u nich szukał zdrowia. Ostatnio Trocki starał się u rządu czechosłowackiego o zezwolenie na przyjazd do Czechosłowacji celem odbycia kuracji w Piszczanach. Mimo zezwolenia, rząd czechosłowacki w ostatniej chwili nie wpuścił Trockiego do Czech. Nagła zmiana nastąpiła pod wpływem nacisku opinii publicznej. Trocki bowiem, będąc jeszcze naczelnym wodzem czerwonej armji, kazał znajdujących się na Syberji legionistów czeskich jako wrogów rewolucji rozstrzelać. Obecnie przypomniano tę zbrodnię bolszewickiemu »mordercy«.

W Berlinie odbyła się potężna manifestacja organizacji wojskowej „Stahlhelm”, w której wzięło udział 160 tys. ludzi a zarazem książęta niemieccy: były kronprync, ks. Eitel Fryderyk i żona ks. Oskara (u góry), oraz byli generałowie armji cesarskiej, jak marszałek Mackensen (u dołu). Manifestacja ta źle świadczy o pokojowych zamiarach dzisiejszych Niemiec.

Z bolszewji. Z różnych stron bolszewji napływają wiadomości o podpaleniach na wsi. W okolicy Batumu spaliło się 2.000 m. kwadr. plantacji herbacianych. W okręgu leningradzkim usiłowano wymordować urzędników sowieckich. W okręgu charkowskim w lipcu i połowie sierpnia dokonano

dokonano 526 kradzieży zboża. Fakta te dowodzą, że opór wsi ogarnia coraz większe warstwy w sowietach.

Śmiech na komendę. »Uśmiechaj się« jest mottem modnem dziś w Stanach Zjedn. Napis ten widnieje na reklamach, fotografiach, w bankach i instytucjach społecznych, w czasopiśmie. Rosja sowiecka obecnie stara się naśladować pod tym względem Amerykę. Organizuje wesołość na wielką skalę. »Śmieć się, proletariuszu, albo umieraj«. Wszystkie gazety, kinematografy, teatry mają rozweselać publiczność. Prasa przynosi wciąż nowe artykuły o kulcie wesołości. Cały ten nagły wzrost jest rozpaczliwym wysiłkiem sowietów, które chcą wybuchami śmiechu zagłuszyć głód swych obywateli.

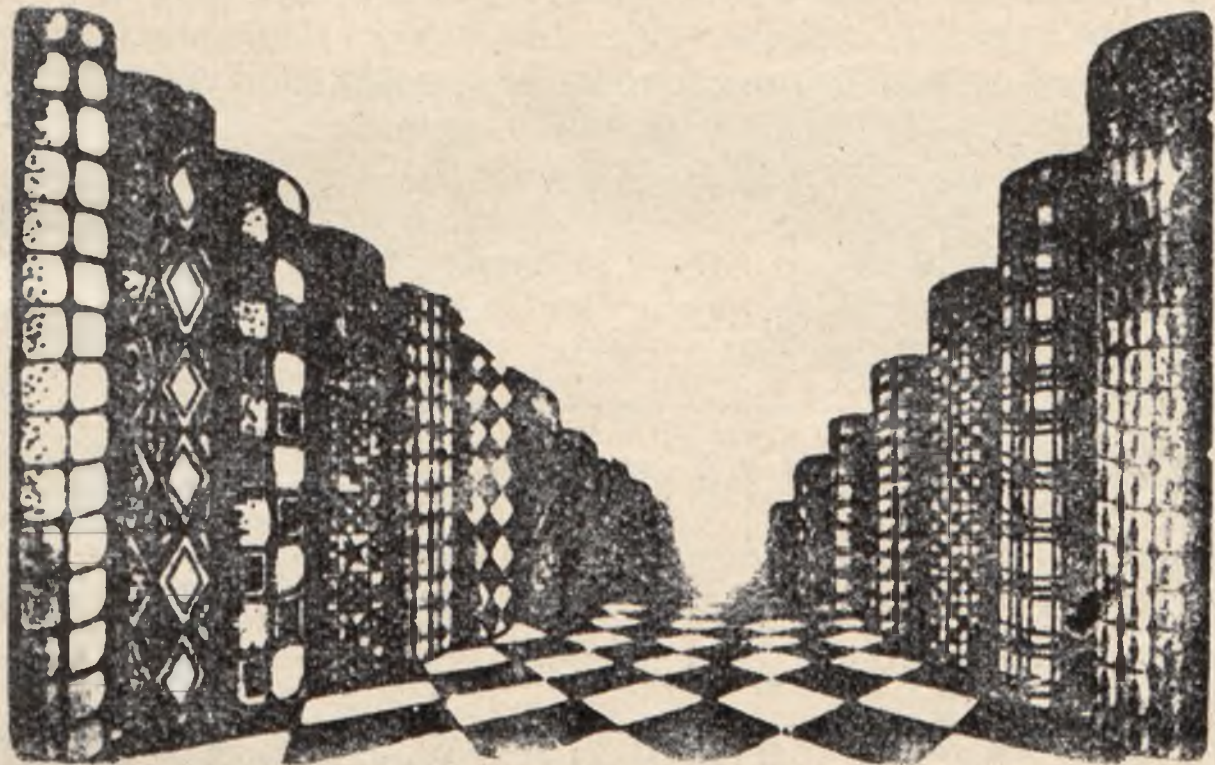
Gorgułowa, mordercę prezydenta Francji, zgilotynowano.

Od 30-tu lat

kupuje się z pełnem zaufaniem

LINOLEUM

**ceraty, dywany wełniane, chodniki,
firanki, narzuty, kapy na łóżka**

w wielkim wyborze po cenach fabrycznych

w 50 własnych Filjach

PRZEMYSŁ -- LINOLEUM

Kraków — Rynek Główny 10

Warszawa — Marszałkowska 133

BINOKLE, OKULARY, APARATY
FOTOGRAF., BAROMETRY, LORNETY
POŁOWE, SZKŁA DO OKULARÓW.

PUNKTAL ZEISSA — poleca w wielkim wyborze:

J. VOIGT DYPL. OPTYK

KRAKÓW, FLORJAŃSKA 47

P. K. O.

Nie każdemu wiadomo, że każdy urząd pocztowy bierze czynny udział w życiu ekonomicznym, przyczyniając się do gospodarczej odbudowy Państwa.

Każdy najmniejszy nawet Urząd pocztowy przyjmuje wpłaty i dokonywa wypłat z książeczek oszczędnościowych P. K. O., oraz przyjmuje ubezpieczenia na życie w tej największej Instytucji oszczędnościowej w Polsce.

Znane przysłowie, że „ziarnko do ziarnka, zbierze się miaraka“ znajduje tu potwierdzenie. 945.524 osób, które składają swoje najczęściej drobne bardzo oszczędności w P. K. O. złożyły olbrzymi kapitał 552 milionów, który pracuje dla pożytku całego społeczeństwa.

Każdy o tem wiedzieć powinien i zamiast narażać swoje ciężko zarobione pieniądze w domu na kradzież lub zniszczenie, niech składa je na książeczkę oszczędnościową P. K. O.

Najbliższy urząd pocztowy przyjmie je i wyda książeczkę P. K. O., tej największej instytucji oszczędnościowej w Polsce, która, dając całkowitą pewność powierzonym kapitałom, jednocześnie zapewnia największe wygody składającym.

POSZUKUJĄ PRACY

Osoba, znająca gospodarstwo wiejskie, umiejąca gotować, oszczędna i pracowita, kochająca ład i porządek, nie uprawia zysku nieprawnie — poszukuje zajęcia na probostwie, z góry zapewnia wypełnianie obowiązków według idei Chrystusowej. Łaskawe zgłoszenia do „Dzwonu“ pod „Dobro domu“.

Zrozpaczony długoletnim brakiem pracy poszukuje jakiegokolwiek zajęcia, ewent. bezpłatnej praktyki. Biegły stenografuje oraz pisze na maszynie. Zgł. pod „Uczciwość“.

Instruktor kroju, szycia i haftów poszukuje prowadzenia kursów. Zgłoszenia pod „Instruktor“ do Administracji Dzwonu.

Obejmę posadę kucharki, gospodyni, lub pokojowej na wsi, chętnie na plebanję. Łaskawe zgłoszenia do „Dzwonu“ pod „Kucharka“.

Nauczycielka przysposabia do egzaminów z klas szkół pow., udziela lekcji gry na fortepianie, tudzież języka niemieckiego i francuskiego. Z. Hempel, Kraków, ul. J. Kochanowskiego Nr. 10 I. p. front, m. 3.

Słoneczny, umeblowany pokój do wynajęcia z osobnym wejściem; — może być ze wspólną kuchnią tamże.

Zdolny rzeźbiarz pamiątek Zakopiańskich poszukuje posady samodzielnej od zaraz, warunki według umowy, lub przyjmie wspólnika (czkę), z gotówką 600—700 zł. Zgłoszenia do Dzwonu Niedzielnego pod „Rzeźba“.

Organista żonaty, egzaminowany, poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia do Admin. Dzwonu pod „Organista“.

Lekcji gry na mandolinie i gitarze pojedynczo lub zbiorowo udziela Kwinta Karol, Kraków, ul. Mazowiecka 14 (Modrzejówka).

Gospodyni kucharka wiejska młoda szuka posady na plebanji od 15 października. Łaskawe zgłoszenia Marja Sikorówna Rzeźnia Miejska u. p. Langerów, Kraków.

Odpowiedzi redakcji.

X. Prałat Gołba w Bachowicach. Artykuł „Bieda jest dobrą doradczynią“ zamieścimy. Dziękujemy. Czytelnik z Janowa Podlaskiego przesłaliśmy.

Ceny niskie!

„SYMFONJA“

Ceny niskie!

Gramofony, płyty krajowe i zagraniczne, instrumenta, przybory muzyczne, aparaty radiowe i części do tychże,

KRAKÓW

N. PAPLA

WISŁNA 10

FUTRA

BIELECKI STANISŁAW

FUTRA

KRAKÓW UL. POSELSKA L. 15. TEL. 144-24. P. K. O. 406.250.

Polecam w wielkim wyborze futra męskie i damskie w najlepszej jakości i bardzo korzystnie. Przyjmuję zamówienia, wykonuję według najświeższych fasonów angielskich i francuskich.

Przeróbki i reperacje wykonuję solidnie na czas oznaczony po cenach najniższych.

FIRMA

„POLONJA”

KRAKÓW,

KATOLICKA! dostarcza wszystkich gatunków węgla, drzewa i koksu po cenach znacznie niższych!

Nowe Usypiska kolejowe
UL. PRĄDNICKA

ROK ZAŁOŻ. 1921.

NA PROWINCJĘ WYSYŁAMY WAGONOWO.

TEL. 171-37.

Niejednej przyjemności trzeba sobie dziś odmawiać: ale na kupno radjowego odbiornika „Detefon” warto wyłożyć 39 złotych, bo „Detefon” daje możność słuchania głosów z całego świata, a więc zapewnia niemało przyjemności i korzyści. „Detefon” można nabywać tylko w Urzędach pocztowych. Cały komplet ze słuchawkami, z anteną etc, kosztuje tylko 39 złotych.

Najtańsza artystyczna oprawa obrazów i fotografii

JANA LEŚNIAKA

KRAKÓW, GRODZKA 15 (w sieni)

Na żądanie uskutecznią się wszelkie roboty, w zakres ten wchodzące, na poczekaniu.

MARJA KULINOWSKA

Kraków, Sławkowska 13

Skład płócien, bielizny, haftów kościelnych i własna wytwórnia kołder.

Wszelkie przybory do szycia, hafty, koronki, wstążki, taśmy, guziki, D.M.C. artykuły, również pończochy, skarpetki, rękawiczki, chustki do nosa, bieliznę męską, damską i parasole poleca:

ZOFJA AKSAKOWA

KRAKÓW
Wiślna 4.

Pierwszorządny
Zakład Pogrzeb.

„CONCORDIA”

Jana Wolnego

Pl. Szczepański 2
Telefon 103-31.

urządza pogrzeby od najskromniejszych do najwspanialszych, przeprowadza ekshumacje i przewozy zwłok do wszystkich krajów.

Mniej zasobnym daleko idące ustępstwa.

INSTRUMENTA MUZYCZNE

PIERWSZORZĘDNYCH FABRYK
POLECA

JÓZEF NIKIEL

Kraków, ul. Szewska L. 2.

Wszelkich porad przy zakładaniu i kompletowaniu zespołów orkiestralnych udziela bezpłatnie. Komplet instrumentów dętych, używanych, tanio do sprzedania.

Osoba po 30 poszukuje jakiegokolwiek pracy do dzieci lub chorej osoby. Łaskawe zgłoszenia do Redakcji pod „Praca”.

Dla sublokatorki mieszkanie, ul. Jabłonowskich 20, II p. m. 1.

Kilka parcel tanio do sprzedania w Dz. XVI. Kraków — Łobzów. Wodociąg, światło, kanał. Bliższa wiadomość Kraków, Gnieźnińska L. 13.

POŃCZOCHY NAJTANIEJ

U

SZAJDAKOWSKIEGO

Szczepańska 11, Kraków

HELENA PAPIERNIK

KRAKÓW, ULICA MIKOŁAJSKA L. 11.

ma na składzie i stale prowadzi: Pończochy damskie, dziecięce, skarpetki, rękawiczki, krawatki, kołnierze, spinki, lusterka, chustki do nosa, koszule damskie, kombinacje, reformy, bieliznę dla niemowląt, hafty, koronki, taśmy, gumy do bielizny i na podwiązki, potniki, wstążki, taśmy jedwabne, wełniane i batystowe, nici, bawełny, włóczki, wełny, przedzwy, jedwab sztuczny, grzebienie do czesania, grzebienie do włosów, szczotki do zębów i rąk, mydła, woda kolońska, perfumy, szampony, przybory do szycia i haftu, towary galanteryjne.

OBUWIE trwałe wykwintne

męskie, damskie, dziecięce oraz dla Przewielebnego Duchowieństwa i PP. Oficerów wykonuje po cenach przystępnych

POSTĘP

Specjalny zakład naprawy oraz wytwórnia obuwia
Kraków, ul. św. Krzyża 7 sklep fron.

Również przyjmuje do naprawy śniegowce i wszelkie prace, w zakres szewstwa wchodzące.

Przypominamy, że najtaniej obrazki kolor. art., krzyże ściennie, krzyżyki oksydowane, różańce kokowe, medaliki srebrne, łańcuszki alpakowe, oraz wszelkie artykuły religijne są do nabycia w firmie

ALFRED MACHNICKI

Kraków, Mikołajska 5.

Tel. 133—70.

P. K. O. 140.944.

PRZEDPŁATA WYNOŚI:

Na rok 8 zł, na pół r. 4 zł, na kwart. 2-20
Numer pojedynczy 20 gr.

W Ameryce 2 dolary. — We Francji
40 fr. — Danji 7 koron.

Każdorazowa zmiana adresu 15 gr.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

Kraków, ul. Straszewskiego 1. 18. II p.

Nr. P. K. O. 404.712

Nr. Telefonu 128-20

Reklamacje niezapieczone wolne
są od opłaty pocztowej.

CENY OGŁOSZEŃ:

Cała strona 150 zł. — pół strony 75 zł.

Ćwierć „ 40 zł. — ósemka „ 20 „

Za jednołamowy wiersz milimetrowy
80 gr.

W tekście 2 razy drożej.

Artykuły bez podania honorarium
uważa się za bezpłatne.

Zwrot rękopisów tylko na wyraźne
zastrzeżenie.

Za redakcję odpowiada ks. Władysław Długosz.

Drukarnia „Powściągliwość i Praca” w Krakowie, ul. Kazimierza Wielkiego 95.

Za administrację odpowiada ks. E. Lubowiecki.